

STRUČNI DJELATNICI DUBROVAČKIH MUZEJA

GRADONAČELNICI, GRADSKIM VIJEĆNICIMA, UPRAVNOM VIJEĆU DU'M, JAVNIM MEDIJIMA I DUBROVAČKOJ JAVNOSTI

Samovoljno i neprofesionalno upravljanje sadašnje ravnateljice Dubrovačkih muzeja, Varine Jurice Turk, nedostatak organizacije te mnogobrojne nepravilnosti u njezinu radu, napose sukobi sa stručnim djelatnicima i kršenje njihovih temeljnih prava na rad, što je kulminiralo posljednjih mjeseci, ugrozili su dignitet i djelatnost Muzeja.

Ustrajna nastojanja stručnih djelatnika, uz punu potporu Upravnoga vijeća, oko normalizacije odnosa te poštivanja zakona i propisa, nisu naišla na razumijevanje. Zabrinuti za daljnju sudbinu Dubrovačkih muzeja pod ravnateljstvom Varine Jurice Turk, obavještavamo javnost o stanju u našoj ustanovi:

- Ravnateljica ne shvaća **važnost očuvanja muzejske građe** kao temeljne muzejske djelatnosti.
Nije zahtijevala nastavak i završetak, još 2003. započete, revizije neevidentirane i ugrožene, uglavnom tekstilne **muzejske građe Etnografskoga muzeja**, kao najhitnijega i najvažnijega muzejskog zadatka u vrijeme njezina stupanja na dužnost. Posao je organizirala tek na inzistiranje i po odluci Upravnoga vijeća u proljeće 2007.
- Ravnateljica ne pokazuje inicijativu za rješavanje **velikoga problema nedostatka prostora** za smještaj neizložene muzejske građe. U muzejske čuvaonice (depoe), bez znanja voditelja Muzeja i zbirka, ulaze neovlaštene osobe, uzimaju pohranjene umjetnine te odlažu predmete koji nisu u vlasništvu Muzeja.
- Bez preporuke restauratora i unatoč upozorenju kustosa, ravnateljica je **samovoljno odobrila sviranje na tek restauriranom fortepijanu**, koji je muzejski izložak. Tom je prigodom fortepijano na brzinu, ponovno ugođen, čime je dovedena u pitanje cjelokupna skupa restauracija (obavljena u Austriji, zahvaljujući donaciji Siemensa i Ministarstva kulture). Na taj su čin oštro reagirali Konzervatorski odjel u Dubrovniku i Ministarstvo kulture.
- Ravnateljica je, protivno propisima o očuvanju muzejske građe i ranijoj odluci Upravnoga vijeća, sklopila ugovor s vanjskim korisnicima Kneževa dvora kojim se **dozvoljava upotreba izložbenih prostora** sa slikama i skulpturama iz 15. i 16. st., i to za presvlačenje, odlaganje instrumenata i sl. Time je izravno ugrozila umjetnine i izložila ih mogućem oštećenju, pa i otuđenju. Napominjemo da je lani s postamenta pao kameni reljef iz 15. st.
- U muzejskim prostorima ravnateljica preferira, bez obzira na usvojeni program rada, **organiziranje gostujućih izložbi**, koje nisu ni u kakvoj svezi s muzejskom djelatnošću (velikim dijelom amaterski radovi). Vrsta i stručna razina tih izložaba, pri izboru kojih se ne konzultiraju stručni djelatnici, ispod

su očekivane razine i **u neskladu s ugledom i namjenom Kneževa dvora**. O tome se negativno izjasnilo i Upravno vijeće Dubrovačkih muzeja. Ravnateljica također ne dopušta planirano preseljenje izložbe ljekarničkih vaza i pribora unutar Kneževa dvora, čime bi se oslobodio prostor za izlaganje stolne srebrnine iz fundusa Muzeja, sada pohranjene u depou.

- O umjetninama ponuđenim muzejima na otkup, unatoč komisijski obrađenim zahtjevima, i stručnim ekspertizama, **ravnateljica se očituje samovoljno**, ovisno o kustosu koji postavlja zahtjev i provenijenciji eksponata («...predmet nije domaće proizvodnje!!!»). Slijedom te logike većinu muzejskih zbirki mogli bismo zatvoriti i ukinuti.
- U odlukama, koje je ravnateljica donijela nakon provođenja internoga natječaja za voditelje pojedinih muzeja u sastavu Dubrovačkih muzeja, **besramno su stručno i osobno izvrijeđane dosadašnje voditeljice** Arheološkoga muzeja i Doma Marina Držića, ujedno i jedine kandidatkinje: „nedostatak organizacijskih sposobnosti, neprofesionalno vođenje muzejske dokumentacije, nepoznavanje muzejskih propisa, nerazumijevanje nastojanja i pokazanog razumijevanja osnivača (?), očekivano smanjenje radnih sposobnosti tijekom radnog vijeka.“
Navedene je odluke ravnateljica **objavila na oglasnoj ploči**.
- Ravnateljica od dana stupanja na dužnost **marginalizira ulogu Stručnoga vijeća**. Važne odluke za djelatnost Muzeja donosi autokratski, bez konzultacija sa stručnim djelatnicima. S obzirom na vlastitu minornu muzejsku praksu, o programima rada i njihovu ostvarenju daje paušalne i neutemeljene izjave, čime se dobiva dojam da sve to čini u svrhu osobne promocije.
- Nedopustiv je **bahat odnos ravnateljice** prema kustosima–kolegama, od kojih su većina svoj radni vijek proveli u ovoj ustanovi te godinama svojim predanim i uspješnim radom pridonosili boljitku Muzeja i kulturnomu životu Grada.
- Redovitom je praksom postalo da ravnateljica kustosima u posljednji trenutak daje zadatke i zaduženja u svezi s događanjima koja se njezinom voljom odvijaju izvan muzejskoga programa, pri čemu **sebe navodi kao jedinoga autora**. Također u svrhu vlastite promocije, pri otvaranju gostujućih izložaba namjerno prešućuje da se radi o vanjskim projektima.
- U Kneževu dvoru **nije obavljena prijeko potrebna sanacija** svodova i zidova atrija i trijema. Ljuštenje boje i otpadanje žbuke ugrožava mnogobrojne muzejske posjetitelje i koncertnu publiku te ostavlja ružan dojam. Iako je to bilo planirano, nije se otvorio **prolaz za posjetitelje** prema Peskariji, što je uzrokovalo neopisive gužve. Nije se uredio **sanitarni čvor** za posjetitelje, za što je još prošle godine zaključen natječaj i izabran izvođač.
- Krov na žitnici Rupe već godinama prokišnjava, a **voda curi u čuvaonicu i u izložbene prostore**. Iako je ove godine, za potrebe renoviranja susjedne kuće,

bila postavljena skela, kojom smo se mogli služiti, ravnateljica nije dozvolila ni djelomičnu sanaciju krova

- Ravnateljica pravodobno **ne poduzima produženje Ugovora** o korištenju prostora muzejske radionice za metal, čime je dovedeno u pitanje njezino buduće funkcioniranje i smještaj. O isteku ugovora o najmu osam mjeseci ranije upozorili su je Konzervatorski odjel u Dubrovniku i stručni djelatnici Muzeja.
- Prodaja suvenira i usluga audio-vodiča te iznajmljivanje muzejskih prostora **nisu regulirani ugovorima.**
- Sve do kraja srpnja o. g. na svim blagajnama Dubrovačkih muzeja posjetiteljima su **izdavane ulaznice tiskane još u bivšoj državi** (s cijenom u dinarima). Tek na upozorenje Upravnoga vijeća, na brzinu su tiskane nove, istovjetne postojećim skupnim ulaznicama (za četiri muzeja), što kod posjetitelja izaziva zabunu.
- Prijedlozi za uvođenje **računalnih blagajni**, čime bi se osuvremenila prodaja ulaznica i olakšala kontrola utrška, nailaze na neutemeljen otpor ravnateljice.
- Iako se prodaju skupne ulaznice koje obuhvaćaju posjet svim muzejima u sastavu Dubrovačkih muzeja tijekom svih dana u tjednu, **Dom Marina Držića je u sezoni nedjeljom zatvoren.**
- Ravnateljica je odmah po stupanju na dužnost zatražila od voditeljice Kulturno-povijesnoga muzeja **da za tri dana iseli iz svoga ureda**, koji je potom postao ravnateljskim uredom. Pri tom voditeljici nije osiguran zamjenski radni prostor. Inventarne knjige i veći dio muzejske dokumentacije, spisa i knjiga u popodnevnim su satima odneseni iz ureda i neprikladno smješteni na više mjesta u Kneževu dvoru, te su joj bili nedostupni. Do uređenja zamjenskoga ureda 10 mjeseci bila je smještena u prolaznome prostoru. Unatoč mnogim usmenim zamolbama, ured joj je uređen tek nakon pismene pritužbe Upravnomu vijeću.
- Ravnateljica pokazuje jednaku nebrigu za poboljšanje **nedopustivo loših radnih uvjeta stručnih djelatnika** Arheološkoga i Etnografskoga muzeja, ne pokazujući interes za iznalaženje primjerenijih radnih prostora. Nikada nije posjetila urede Etnografskoga muzeja kako bi vidjela u kakvim uvjetima rade kustosi.
- Arheološki muzej više od desetljeća za svoje radne prostore koristi se dijelom zgrade bivšega zatvora u Karmenu. Uvjeti su rada i boravka u tim prostorima **ispod svakoga ljudskog dostojanstva**, uz napomenu da se s redovitim čišćenjem prostora započelo tek odnedavno, na inzistiranje Upravnoga vijeća. Napominjemo da se uredi nalaze u istoj zgradi s raznim udrugama, što je nedopustivo, jer je Muzej ustanova zadužena za čuvanje vrijedne kulturne baštine.
Ravnateljica je odbila zahtjev predsjednice Upravnoga vijeća da se stanje navedenih radnih prostora fotografski dokumentira.

- Vodiči muzejskih izložaba *Napad na Grad 6.12.* i *Sv. Vlaho*, u autorstvu ravnateljice, **izašli su iz tiska nelektorirani**, što ostavlja dojam neprofesionalnosti i neodgovornosti ustanove, na što je primjedbe dalo Upravno vijeće.
- Već je više od dvije godine u planu izdavanje drugoga broja **Zbornika Dubrovačkih muzeja**. Iako je u više navrata o tome bilo govora na sjednicama Stručnoga i Upravnoga vijeća, do danas nije službeno formirano **uredništvo**, jer je ravnateljica svojevremeno raspustila uredništvo koje je bilo dogovoreno još koncem 1996. Ravnateljica je tek polovicom lipnja izdala pismeni “Nalog” stručnim djelatnicima za predaju dovršenih radova u roku od mjesec dana, planirajući izdati Zbornik bez najavljenoga sudjelovanja vanjskih suradnika, bez recenziranja članaka i lekture.
- Drugi dio **zbornika Sjećanja dubrovačkih logoraša 1991./1992.** nije izašao iz tiska ni za Dan muzeja (18. svibnja), kako je najavljeno, ni do današnjega dana.
- Službeni dopisi važni za ostvarenje programa **kustosima se ne uručuju na vrijeme** (ponekad i s mjesecima zakašnjenja), što otežava i često onemogućava pravodobno izvršenje programa.
- Isto tako, nepotrebno odugovlačenje rješavanja zahtjeva za **otkup umjetnina** dovodi do toga da ponude vrijednih umjetničkih predmeta zaobilaze naš Muzej i prodaju se drugim ponuđačima, te se na taj način umjetnički predmeti često nepovratno gube iz naše kulturne sredine.
- **Općina Ston** je 11. srpnja o. g. poslala zamolbu da se izložba našega Arheološkoga muzeja *Spila Nakovana* postavi u Kneževu dvoru u Stonu za blagdan sv. Liberana (23. srpnja), s time da Općina Ston plati troškove prijevoza, postava i osiguranja predmeta. Dopis je protokoliran već sljedeći dan, ali do Arheološkoga muzeja nije prosljeđen. Općina Ston **do danas nije dobila nikakav službeni odgovor**, čime se u javnosti dobiva loš dojam o radu stručnih djelatnika.
- Ravnateljica je također članovima Upravnoga vijeća **zatajila dopis** što im ga je uputio gosp. Damir Čaleta, a u kojemu se iznose pritužbe na nemogućnost suradnje i njezino arogantno ponašanje.
- Ravnateljica je **vrlo rijetko u svome uredu**, zbog čega je komunikacija otežana, a često je i potpuno onemogućena. Svakodnevno **radno vrijeme obično provodi u kafiću** u društvu bivšega ravnatelja Miša Đuraša.
- Unatoč odlukama Upravnoga i preporukama Stručnoga vijeća, u proteklih godinu dana nije nabavljeno nijedno računalo (osim za ravnateljicu), a nije provedeno ni umrežavanje računala unutar pojedinih muzeja. **Pojedini kustosi uopće nemaju osobna računala, a većina nema pristup internetu.**

- Ravnateljica se uopće **ne očituje na pismene zahtjeve** za stručno usavršavanje, odnosno sudjelovanje na važnim domaćim i međunarodnim skupovima (s izlaganjima!) Tako su arheolozi propustili važan međunarodni skup u Zadru, a na zahtjev za sudjelovanje na godišnjoj skupštini Hrvatskoga arheološkog društva u listopadu nisu dobili nikakav odgovor. Kustosicama Pomorskoga muzeja nije dozvoljeno pohađanje tečaja o preventivnoj zaštiti slika, u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra iz Zagreba. Voditeljica Doma Marina Držića, članica Međunarodnoga muzejskog odbora (ICOM) putovala je na skup u Beču o vlastitom trošku.
- U optičaju je **nekoliko verzija Statuta** Dubrovačkih Muzeja, koji se koriste prema “prilikama“. Nijedna verzija Statuta, a ni Pravilnik o radu ni Pravilnik o unutarnjem ustroju, načinu rada i plaćama djelatnika, **nisu usklađeni** sa Zakonom o muzejima i drugim važećim zakonima.
- Ravnateljica odbija isplatiti **putne troškove** za odlazak na terenska istraživanja (korištenje osobnog vozila u poslovne svrhe) **na zakonom i kolektivnim ugovorom propisan način**. Na područja gdje ne prometuju gradski autobusi, najčešće po poljskim, neasfaltiranim putovima, voze se radnici i alat, a ne obračunava se amortizacija, iako se u troškovnicima radova (odobrenim od Ministarstva kulture) planiraju troškovi prijevoza. Upravno vijeće naložilo je ravnateljici da tu odluku preispita, ali odgovor nismo dobili.
- Kustosi su lani uredno i na vrijeme ispunili i ravnateljici predali **prijavnice za financiranje javnih potreba u kulturi** za natječaje Ministarstva kulture, Grada Dubrovnika, Županije Dubrovačko-neretvanske. Prema našim informacijama, prijavnice Dubrovačkih muzeja nikada **nisu zaprimljene** u Županiji. Od pet programa, što ih je Ministarstvu kulture za 2007. godinu uputila voditeljica Doma Marina Držića, prosljeđen je samo jedan.
- Ravnateljica se **usprotivila organiziranju izložbe *Pomet(i) na sceni*** autorice Vesne Delić Gozze. Također je odbila njezin prijedlog, koji je Stručno vijeće podržalo, da se izložba realizira uz pomoć donatora i sponzora (13.500 kn). Napominjemo da je upravo Dom Marina Držića 2004., prvi u Hrvatskoj, pokrenuo inicijativu za obilježavanje jubilarne obljetnice njegova rođenja, i to stručnim skupom s domaćim i stranim izlagačima.
- Ravnateljica je odbila uputiti dopis djelatnica Arheološkoga muzeja Općini Konavle, s kojom je već bilo dogovoreno sufinanciranje arheoloških istraživanja antičkoga vodovoda i lokaliteta Rat u Cavtatu.

Dosadašnju praksu u Dubrovačkim muzejima, da se brojnošću posjetitelja opravdava loše upravljanje, nastavlja i sadašnja ravnateljica.

Nakon godinu dana ravnateljskoga mandata, zaključujemo da je Varina Jurica Turk pokazala potpunu nestručnost i nebrigu za očuvanje kulturne baštine te nedostatak organizacijskih sposobnosti. Stručnim djelatnicima uglavnom onemogućuje izvršenje zacrtanih programa, što ponekad prelazi u otvoreni mobbing. Rezultat toga je prekid komunikacije između nje i kustosa, nezadovoljstvo većine

djelatnika, neiskorišteni stručni potencijali i, u konačnici, nekvalitetni „muzejski“ projekti.

Stoga smatramo da Varina Jurica Turk ne posjeduje kvalitete za obavljanje zahtjevnoga posla ravnateljice Dubrovačkih muzeja te tražimo njezino žurno razrješenje.

STRUČNI DJELATNICI:

Renata Andjus

Ljiljana Ivušić

Đivo Bašić

Ana Kaznačić

Frane Čizmić

Liljana Kovačić

Željko Čatić

Romana Menalo

Ivo Dabelić

Ivona Michl

Vesna Delić-Gozze

Lana Milošević Đerek

Ljerka Dunatov

Pavica Vilać

Vedrana Gjukić Bender

Mirjana Zec

Branka Hajdić

Zdenko Žeravica

U Dubrovniku 10. rujna 2007.